

N'ALI

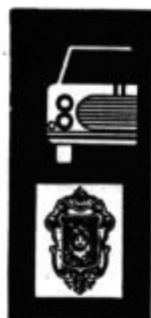
LA REVISTA DE LA COMARCA DE PONENT

Any III nº25

Agost 1988

Ap. 79 07150 ANDRATX

**RADIO-TAXI
ANDRAITX**

67 23 98

DEPORTES

T O L O

Tel: 67 30 16

Juan Payés, 10 A

ANDRAITX (Mallorca)

RESTAURANTE

PIZZERIA LA PIAZZETA

Especialidad en

PIZZAS

PASTAS

y CARNES

PTO. ANDRAITX — TEL. 67 27 00

PANADERIA - PASTELERIA

CAFETERIA - HELADERIA

AVDA. MATEO BOSCH, 19

TEL. 67 16 04

TELE-CONTROL

ELECTRODOMESTICOS

REPARACION Y VENTA

DE TELEVISORES

Gabriel Pujol Barcelo

Matias Flexas, 3 - Tel. 67 16 41

ANDRAITX

T. A. T. 725

Col·le 31 Diciembre, 12

Tel·ls. } 20 46 00 - 20 45 02

20 45 03 - 20 43 62

Telex 69131

07004 - PALMA DE MALLORCA

Els vostres

Viatges

AUTOMOTEA

CONCESIONARIO OFICIAL

TALLERES

Escuder S. Alemany, 6

Tel. 67 10 78

**SUZUKI
SANTANA**

VENTAS

Aragón, 2

Tel. 67 39 66

07150 ANDRAITX

N'ALÍ

LA REVISTA DE LA COMARCA DE PONENT
Apartat de correus 79.
07150 ANDRATX

Editen:

Coordinadora Parroquial
de Joves d'Andratx
Centre Cultural de
S'Arracó

Director: Santiago Cortès i Forteza

Redactor en cap: Gaspar Pujol i flexas

REDACCIÓ

Joana Alemany i Mir,
Antoni Ensenyat i Ferrà
Biel Ensenyat i Pujol,
Francesc Femenies i Calafat,
Pere Flexas i Flexas,
Margalida Ferrà i Ensenyat,
Gabriel Jofre i Mir,
Miquel Tur i Enseñat.

GERENT

Vicenç Flexas i Alemany

FOTOS

Michel's. Tosafu.

Impressió: Tallers de
"Apòstol y Civilizador"
de Petra.

D.L. P.M. 295/1986

EDITORIAL

No, la fotografia de la portada no és una broma, vol ésser una nota refrescant en aquest temps d'estiu tan calorós i a la vegada volem desitjar unes bones vacances a tots els afortunats que ara, en s'estiu, poden tenir uns dies de descans.

L'home, la dona, no són màquines necessiten fer una aturada per reemprendre amb més força la vida diària. Tal vegada de com hagin estat les nostres vacances dependrà la feina de durant l'any. I per això, sens dubte, tenen importància aquests dies com té importància la manera com nosaltres els agafem i els visquem.

Les vacances ens haurien de servir, a més de per descansar, per fer aquelles coses que ens resulta fer-les durant la vida normal: llegir un llibre, visitar els amics, fer alguna excursió, fer vida de família...

La vista de s'Arracó nevat ens ajudi a refrescar un poc l'ambient calorós d'aquests dies i a pensar que les vacances són necessàries i importants. Aprofitem-les

N'ALÍ

MALLORCA, M'AGRADES

Mallorca ens agrada
neta, ens agrada
verda, pura i natural. Neta a
les platges, als boscos, als
pobles, ciutats i carreteres.
Amb aigües cristal·lines i
sense incendis forestals.
Mallorca ens agrada guapa.
Cuida Mallorca de la mateixa
manera que cuides ca feva.

neta

CONSELL INSULAR DE MALLORCA

RECEPTES LLEUGERES I BONES DE FER

PER A AQUEST TEMPS D'ESTIU

En aquest temps estiuenec sec, calorós, que convida més al repòs tranquil a l'ombra d'un arbre o parra que a sofregir-se al sol d'un lloc farcit de gent i renouenc, també fa peresa posar-se davant els fogons, per això hem pensat donar-vos unes receptes bones de fer i lleugeres perquè tampoc no es té tanta fam ni tanta necessitat d'energies, a més aquest plat no haureu d'escurar gaire car es fa dins paper d'alumini.

PATATES TORRADES AL FORMATGE

Per quatre persones:

- ½ kg de patates
- sal
- prebe
- 6 unces de xulla gruixada (200g)
- 6 " " formatge
- 1 ceba
- 50grs de mantega

Palau les patates, rentau-les i tallau-les en llesques rodones, capolau la xulla i el formatge. Esteneu un troç gros de full d'alumini, posau les patates salades i emprebades una mica. Posau la xulla a la pella, pasaula una mica i afexiu-la a les patates així com també la ceba tallada en anells i formatge, embolicau el paquet i posau-lo devers una hora si teniu parrilla i si no al forn.

I ara un plat ben estiuenec i ben conegut també, però avui el vos donam amb la variant dels ous, és recepta de ma mare i li surt ben bona.

TUMBET

Per quatre persones:

- ½kg. de patates.
- ½kg. d'albergínies
- ½kg de carabacins
- ½kg de tomàtiques
- ½kg de prebes grinyals o vermells
- 4 ous
- sal i oli

Rentau els ingredients, pelau-los i tallau-los a llesques rodones. Començau a fregir i en ésser frit anau posant una capa de patata, una d'albergínies, una de prebes i una de carabacins dins una greixonera i acabau amb un sostre de patates. Feis una salsa de

tomàtiga i posau-li a damunt. Mentres haureu encès el forn, i quan estigui prou calent, bateu els quatre ous amb un pic de sal i tirau-li a damunt del tumbet. Deixau-ho al forn set o vuit minuts i ja està. En fer els sostres pensau a salar-ho.

I res millor a la canícula que acabar amb un bon gelat:

GELAT D'ALBERCOTS

- ½kg d'albercocs
- ½kg de sucre
- 1 litre d'aigua
- canyella

Pelau els albercots i posau-los a bullir. Pasau-ho per un passa purés. Foneu el sucre i la canyella amb aigua, mesclau-ho ben mesclat i posau-ho al congelador, remenant o donant-li trituradora cada dues hores perquè surti fi i homogeni.

SES GLOSES

Jo llaurava amb un bou tort i amb un altre que no hi veia i a cada passa li deia:
-Erri! Mal caiguesses mort!

Per temps els bons tonedors venien de Calvià i ara a Andratx ja n'hi ha i n'han sortit de millors

Desdixat del conrador qui deixa amples ses voreres el blat li ret en porgueres i sa farina en segó.

Molta pena passa un pobre tant llogat com a jornal sempre plou moral, moral just, just que se bany sa roba

Cercant lluernes un dia un torrer de s'Arracó va trobar un eriçó que es mudava sa camia.

Jo estava pescant un cranc a un illot de Cabrera i veia sa Dragonera aferrada amb es Cap Blanc.

Les dues darreres no són de s'Arracó però en parlen. Totes són recollides pel P. Ginard.

Lo Coc de s'Arracó

EL RELLOTGE DEL PORT

El rellotge del Port feia molt temps que no funcionava, ara els estiuetjants han quedat sorpresos al veure que torna a marxar. La feina de restauració l'ha duita a terme D.Luis de Abásolo, qui se preocupa del seu manteniment donant-li corda cada setmana. Aquesta restauració ha estat possible gràcies al donatiu d'una senyora estrangera.

FULLET INFORMATIU

L'Ajuntament d'Andratx acaba d'editar un fullet informatiu on en distintes llengues dóna a més dels números de telèfon de interès públic, informació sobre els dies de recollida de fems i les indicacions per fer que el nostre municipi estigui més net tot això baix el lema: "Per un Andratx més net"

També s'ha editat un plec periòdic de quatre planes on es dóna informació de la línia a seguir per l'actual equip de govern de l'Ajuntament, a més de donar compte de algunes realitzacions fetes, així com de les subvencions otorgades per Sant Pere.

DISCOS

Per millor ordenació del tràfec aquests dies s'han col·locat tot una sèrie de discos nous pels carrers d'Andratx que afecten sobre tot a direccions prohibides. Al Camp de Mar es vol crear una zona peatonal però aquesta ha estat molt controvertida i ha aixecat moltes queixes.

ANÀREM A SA DRAGONERA

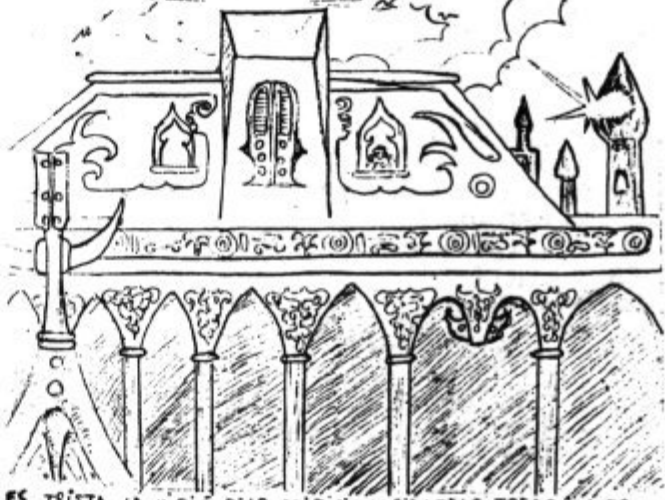
Convidats pel President del Consell Insular de Mallorca, actual propietari de Sa Dragonera, participarem a la visita que aquesta institució feia per primera vegada juntament amb els medis de Comunicació feia a la petita illa. Després de visitar distints indrets de l'illa i de prendre un bon bany forem convidats a dinar comentant les excel·lències d'aquesta illa que ja és patrimoni del poble mallorquí. La visita fou dirigida per mestre Guillem

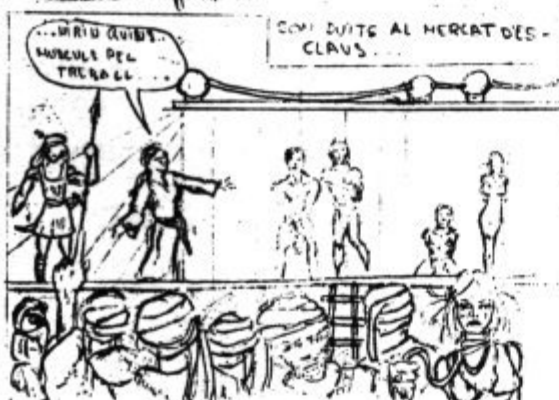
NOMÉS UN PRESONER NO
PARLEIX AMONAT. LA SEUA
MARE VA ESSER CREMADA PER
BRUIXA, I SON PARE I ELS
SEUS GERMANYS MORTS PER
ACTES DE PIRATERIA.
A EU, CRIST
ALS CARABERS
ELS MOROS
NO CHI
SEMOLFN
MUSO NI
SALVATJES
QUE ELS
CRISTIANS

EL MATÍX D'IA ARRIBA A TERRA

ES TRIST LA VISIÓ DELS EDIFICIS ORIENTALS, FREDS I ALTS,
BUITS I SEPULCRALS.

CON DUTE AL MERCAT DES-
CLAVS.

I EL CRISTIÀ REBEL ES
COMPRAT PER UN RIC
SENYOR MUSULMÀ....

RECLAMADORA-
UET DAVANT EL
TEU ANO...

LES PARAVES
NO SEUTE MEN,
PERÒ ELS OESTES
SI...

CRASH!!!!

CONTINUARÀ

NOVES DE SANT ELM

Els santelmers estan molt satisfets car han estat instal·lades a càrrec de l'Ajuntament unes noves faroles que fan força més llum que les existents anteriorment i que a llocs com a la platja són dobles, és a dir, fan llum per cada costat i així queda també la platja enllumenada lo que li dóna una perspectiva nova i millor. La xarxa arriba fins a la plaça on s'hi aturen els autobusos. La millora és una primera fase d'una renovació de l'enllumenat que abarcarà el carrer principal fins a l'Algar.

També s'han començat a instal·lar els pals que han de dur els fils telefònics fins a una nova cabina que serà instal·lada a la plaça del molí a sa Punta Blanca millora molt celebrada ja que així no s'hauran de desplaçar els veinats d'aquesta zona a les altres ja existents però que queden massa allunyades.

Tampoc volem deixar de ressenyar que els carrers de Sant Elm estan més nets que abans gràcies a que els serveis de recollida de fems passen cada dia lo que evita que hi haja els munts de fems que hi havia els altres anys i que per mor de la desidia d'alguns que no fermaven les bosses així com cal, els molts moixos que medren a les zones turístiques les espenyaven i hi havia fems i pudor de dos o tres dies enrevoltant el bidons. La millora s'agraeix i fa que el nostre lloc sigui més habitable.

I també s'ha de dir que s'han col·locades senyals de tràfec reduint la velocitat de circulació per Sant Elm a 30 Km/h. i prohibint l'aparcament de vehicles per tot el carrer principal força conflictiu ja que eren molts els emboços que es produïen. Hi ha un agent municipal que vigila el compliment d'aquestes normes. Amb aquestes millores s'ha guanyat tant al hora de circular amb cotxe com anant a peu car les voravies queden lliures allà on no són ocupades per les botigues o els cafès.

UNA NOTÍCIA GLO-SADA**SES CABRES D'EN PASCUAL**

Un guardia municipal
té tanta d'obligació
que en alguna ocasió
fins i tot ha de fer de pastor
si no que ho digui en Pascual.

S'altra dia un animal
perdut amb sa seva cria
pel carrer d'Aragó corria
sens trobar el seu portal
i el va dur el municipal
al quarter de policia.

En Pascual va treure el suc
dugent de remolc la cabra
la posà baix d'un arbre
devora un cotxe romput
mentres tant en Pere Lluc
per altres llocs la cercava.

Qui tengui fret que tremoli

FESTES A SANT ELM

Les festes a Sant Elm es celebraren els dies 29 i 30 de juliol donat que forces majors impedièn celebrar-les a les dates habituals

CONCERT DEL CORO DE S'ARRACÓ

El cor de dones de s'Arracó prepara un concert que es donarà a mitjan agost a benefici de l'orgue de la parròquia car encara la seva restauració no està acabada de pagar del tot. La primera part serà una demostració de les parts que consta l'instrument i que han estat restaurades per tant les peces a interpretar seran elegides convenientment.

La segona part la començaran els menuts del cor infantil; cantaran dues cançons i el cor femení en cantarà cinc més, dues de les quals són composicions del seu director En Walter R.Meier que ha musicat dos poemes de dos poetes mallorquins ben coneguts: EL ROSERET DE CURA de Na Maria Antònia Salvà i EL NOCTURN DE LA DRAGONERA d'En Miquel dels

Sants Oliver. També dues sopranos del mateix cor cantaran dues cançons típiques del nostre folclore. Esperem que la gent gaudeixi molt i el mateix temps col·labori en aquesta empresa cultural.

Per altre banda hem de dir que una comissió del poble s'entrevistà amb el delegat de Cultura del Consell Insular de Mallorca. D.Alfons Salgado per tal d'aconseguir una subvenció per ajudar a sufragar les despeses de la restauració i ha estat concedida.

UN NOU MESTRE PER

S'ARRACÓ

Els nostres lectors recordaran que N'ALÍ es feia resò de la necessitat que tenia s'Arracó d'un nou mestre ja que una sola aula era massa poc, Idò ara ens acabam d'assabentar que ha estat concedit, per tant el curs vinent 1988-89 l'escola de s'Arracó tindrà dues aules i dos mestres. Ens alegrem de la notícia.

LES FESTES DE S'

ARRACÓ

Les festes dedicades al St.Crist de s'Arracó i a la Mare de Déu de la Trapa organitzades pel Centre Cultural, enguany prometen esser sonades, al manco per la durada: 11 dies en total. Seran els dies: 20, 21, 25, 26, 27 i 28 d'agost i els 4, 8, 9, 10 i 11 de setembre. Hi haurà de tot i molt per a tothom: passacarrers amb banda de música i xirimies, futbol, futbito, petanca, ping-pon, gincama ciclista, rallye fantasma per els cotxes, tirada al plat, escacs, demostracions de judo i d'indotrial. En lo tradicional, igual que sempre: carreres al cos i al carrer nou, embutar, revetla de boleros amb xirimies, jocs per els infants, homenatge als majors... En quant a lo religiós: Oficis cantats els dies de Sant Agustí i de la Mare de Déu amb la intervenció de la Coral femenina. També hi haurà el ball de l'oferta per un grup de menuts. El dia de la Mare de Déu hi haurà la tradicional processó. En quant a actes culturals hi haurà un concert de la

Coral femenina i un altre de la Coral de Sencelles, com també dues nits de teatre una amb AGARA i una altra amb el grup Teatral del Centre Cultural que s'ha començat a posar en marxa enguany i que tenen molta il·lusió fer coses i això és d'alabar més si pensam en la joventut dels seus components; l'obra a representar és: Es nirvis de sa neboda. En quant als vespres: un parell de verbenes i el sopar tan tradicional de fa uns quants anys cap aquí i del qual la gent del poble en gaudeix tant.

També dins aquestes festes l'Ajuntament dedicarà un carrer a Tomeu Bosch, concretament el carrer "Port" i un altre al poble de Lloret el que avui s'anomena: "Pelayo".

A la façana de l'església s'hi col·locarà una placa commemorativa dels 75 anys de parròquia.

ANDRITXOLS A ROMA

En motiu de la beatificació del Frare mallorquí Fra Junípero Serra, una representació parroquial d'Andratx encapçalada per Mn.Santiago Cortès, assistiran a Roma als actes de dita beatificació que escelebraran a Roma els dies 24, 25 i 26 de setembre.

CONCENTRACIÓ

FOLC-LORICA

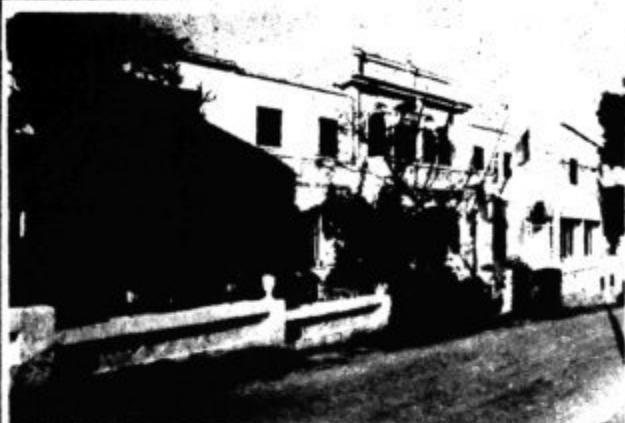
Per aquest mes d'agost està programada la II Trobada de Balls Folc-lorics que organitza la agrupació Aires d'Andratx.

SERA ENLLUMENADA

EXTERIORMENT L'ES-

GLÉSIA D'ANDRATX

Sens dubte uns dels edificis més representatius d'Andratx és el temple parroquial i sembla que ben prest podria esser ressaltada la seva figura a la nit mitjançant un enllumenat adequat ja que el regidor de cultura s'ha interessat pel tema i a D.Jaume Bosch el Rector, Mn.Santiago li ha fet entrega d'un projecte realitzat per encàrrec seu per D.Martí Vila enginyer del CIM.

Hostal
Ristorante
Pizzeria
MODERNO

Cra Camp de Mar, 5 PUERTO DE ANDRAITX
Tel 671650

SNACK - BAR

GALICIA

ESPECIALIDAD
EN MARISCOS
Y PULPO A LA GALLEGA

TAPAS VARIADAS

Isaac Perol, 37
Tel. 67 27 05

Puerto de Andraitx
(Mallorca)

CARPINTERIA **H. Cervantes**

Muebles y Decoración

TISCHLEREI
CARPENTRY
MENUISERIE

C/. España, 4
Teléfono 67 11 62
PTO. ANDRAITX

Restaurante Miramar

*port d'andraitx
Mallorca*

tel. 67 36 37

SERVICIO OFICIAL

Francisco Cañellas Mascaró
SERVICIO Y VENTAS

Carretera Puerto, 55
Teléfono 67 23 89

SERVICIO RENT A CAR
Puerto de Andraitx

TUCASA

TODO PARA LA CASA, S. A.

C/. Galicia, 27 - Teléfonos 67 13 03 - 67 28 13
07150 ANDRAITX

materiales construcción

Sa Dragonera està de moda, el Consell l'acaba de comprar. Aquí teniu unes fotografies. una la de l'amo'n Joan antic propietari i les altres dues de dos dinars fets a davant ses cases. Un dels, la foto superior, és una visita que feu l'Ajuntament d'Andratx acompanyant el Governador De Mer.

RESTAURANTE

*Es Gheral*CAFETERIA PUERTO DE ANDRAITX
TEL 67 30 12TALLER RAYMASERVICIO OFICIAL CITROËN

C/ VIA ROMA, 5

ANDRAITX

Tel. 673253

ALICIA QUIROGA
DE SOLERA*Petit*

NIÑO - MODA JOVEN

Aragón, 7 - Tel. 67 21 67

ANDRAITX

AUTOS MORAGUES

RENT A CAR

C/. España, 7
Telf. 67 20 09

PTO. ANDRAITX

(MALLORCA)

**CAFETERIA
SNACK - BAR****Quijote****CAMP DE MAR - MALLORCA**

ANDRITXOLS CAP A CUBA

Rosa Maria Calafat i Vila

Andratx va viure entre 1.850 i 1950 (com a dates indicatives) un fenòmen social, l'emigració. Produí, aquest fet, un costum tan arrelat que es convertí en un ritu. L'emigració era l'eix que estructurava la vida del poble i la vida individual.

La importància d'aquest moviment migratori ha deixat la seva empremta a la literatura, gloses, cartes glosades (mitjà de comunicació oral que un emigrant de tornada al seu poble duia per recitar al familiar corresponent).

Raons que donen les fonts orals consultades com a motius de l'inici de l'emigració. Cal partir de la base que Andratx era un poble pobre en agricultura. L'altra font d'alimentació, la pesca, no tenia una infraestructura adequada per poder explotar aquest recurs natural. Els pescadors varen esser els primers que iniciaren aquest corrent migratori. Al Port d'Andratx hi havia una fàbrica de sabó que exportava a distints països, entre ells Cuba. Varen adonar-se que en aquell país podien fer doblers, o si més no, tenir un lloc de feina.

FONTS ESCRITES

La *Historia de Andratx* del Pare Juanillo, Juan Bta. Ensenyat y Pujol, Prébitero y Cura Párroco de S'Arraco. Palma, 1919. Fa referència a aquesta emigració i com era de perillosa la navegació:

«Arriesgada y peligrosa era esta última navegación a mediados del siglo XIX, que se hacía con buques de vela y necesitaban tres meses para la marcha y otros tres para la vuelta (...) En la isla de Cuba eran diezmados por el vómito negro (...) por eso ninguna otra población de Mallorca secundó a los andragenses en esta tarea (...) Dedicándose en Cuba a los trabajos más penosos (...) por su honradez y pericia en la navegación eran con frecuencia solicitados para patronar los buques costaneros de aquella isla....» Pàg. 132-133. Tom II.

BATABANÓ I L'HAVANA

A partir de 1.900 dos eren els corrents migratoris distints en el seu destí, els que se n'anaven cap a Batabanó, pescadors que es dedicaven a l'esponja, i els que anaven a l'Havana, els quals treballaven a fàbriques de sabó i al camp. L'Havana i Centfocs eren dos llocs agrícoles.

Ja l'any 1917 el viatge havia reduït el seu temps de durada, era d'un mes amb el següent trajecte:

Port d'Andratx, Palma, València, Màlaga, Cadis, Santa Creu, Lanzarote, Gran Canàries, Puerto Rico, Ma-

Treballadors de canya de sucre. Barraca de la zona humida. (Arxiu Antònia Ensenyat)

Telm Ros Calafell, propietari del cafè «Centro Mallorquín» de Batamanó. Foto Estudi - Batamanó 1915. (Arxiu Antònia Ensenyat)

tances, Centfocs, Batabanó, L'Havana.

Una vegada arribats els duïen a «Triscorni», una mena de presó per a emigrats, havien de restar-hi fins que algun industrial cubà demanava mà d'obra. Era un edifici de «guano» la base del qual eren quatre pals, només hi havia una sala que servia tant per dormir com per menjar....Allí agafaven tot tipus de malalties, molts morien, és el que el Pare Juanillo diu «el vòmito negro». Hi jugà un paper molt important la mítica figura d'En Tiona, home que arribà a Cuba l'any 1.900, a l'edat de vint anys. Fou un dels pocs andritxols que aconseguiren establir-se pel seu compte. Propietari d'una mena de Restaurant dit «La Marina Balear», vetllava pels andritxols, els

cercava feina i els reclamava evitant-los passar per «Triscorni».

Al llarg del temps, i com emigrar s'havia convertit en l'única font d'ingressos del poble Andritxol, fóra tan nombrosa la comunitat d'emigrats a Cuba que aconseguiren organitzar-se a nivell institucional: «La Quinta Balear», colònia que tenia hospital, Casino, botigues, Biblioteca, cinema....

Amb tot el que hem dit no ens ha de sorprendre que es volgués tenir fills i no filles, aquest eren emigrants, futur emigrants.

Andratx es convertí en un poble de dones i vells. Tot era estructurat segons un ordre matemàtic: Emigraven a Cuba per primera vegada, és a dir, es feia «La Quinta» als catorze anys. Tres o quatre anys després tor-

naven al poble per fer el Servei Militar i casar-se amb una andritxola (normalment la promesa era designada per les famílies segons els doblers que l'home hagués aconseguit a Cuba). Si hi havia sort la dona quedava embarassada i l'home podia anar-se'n cap a l'illa cubana, en cas contrari, al cap d'un temps havia de tornar a provar sort. «Les eixides es repetien fins que el matrimoni tenia dos descendents, preferentment de sexe masculí. El corrent era que un andritxol realitzàs tres eixides.

N'hi havia que tornaven ja grans, altres ja no tornaven, restaven allí vivint amb una cubana i formant una altra família. Alguns, de valents, romperen la tradició i es casaren amb una cubana i la portaren a viure a Andratx. Això succeí, normalment, entre els pescadors.

«Una vegada arribats, els duïen a Triscorni, una mena de presó per emigrats»

Homes cap allà i doblers cap aquí. Aquesta era la frase típica de les dones andritxoles, el matriarcat no era només una paraula sinó un fet. Elles eren les que distribuïen els doblers, que el seu home o fill tenia l'obligació d'enviar-los rigorosament a través de transferència bancària. Elles organitzaven l'estructura del poble, només veïen el seu marit un parell de mesos al llarg de la seva joventut. De l'home obtenien dues coses: fills i doblers. Els guanys obtinguts eren destinats a tenir una casa pròpia.

Has rebut carta i cosa?. Has rebut paperets en punta?.

Les dones normalment es feien aquestes preguntes per controlar si l'home de la veïna.. havia fet la transferència tal com pertocava. La correspondència, noves i altres esdeveniments eren patrimoni comú: «La carta glosada», «Les gloses», etc. La memòria com a substituta del paper. Els emigrats que anaven i venien feien de la seva memòria el correu inter-comunitats.

LA REVOLUCIÓN ESTÁ SERVIDA

Ciertamente al terminar la última crónica me encontraba muy desmoralizado y todo ello porque veía venir un panorama difícil para el C.D. Andratx, tan negro lo veía que su solución era irreconocible ya que todo parecía por completo perdido.

Pero he aquí que un simple cambio entre unas personas ha dado un giro completo. Ahora hay unas perspectivas más claras y hasta me atrevería a decir que el futuro no es tan sombrío y puede aclararse todavía más en los próximos días.

Uno siempre ha apostado por la juventud y será un grupo joven, si las cosas no se rompen, quienes llevarán la dirección del club capitaneados por Bernardo Enseñat, quien tendrá a su alrededor un grupo de gente que quizás no cuenten dentro del cotarro futbolístico local, son personas muy aficionadas pero que hasta el momento no habían estado metidos en el meollo de la directiva, salvo alguna que otra excepciones.

La idea que se tiene en principio es la de formar un equipo con jugadores que no van a percibir cantidad alguna por defender los colores azules del Andratx o sea que formarán aquellos que quieran jugar por afición y por amor al club, aunque luego si las cosas van bien económicamente van a percibir alguna cantidad, pero desde el principio queda claro que no van a percibir fijo alguno, hay la excepción de aquellos que se les debe alguna cantidad de la temporada pasada que irán cobrando si deciden seguir jugando en el Andratx de lo contrario se les concederá la baja.

Quizás esta nueva aventura sorprenderá a muchos, pero es la que hemos ido defendiendo un día si y otro también. Hoy día y tal como está montado el tinglado futbolístico o se hace de esta forma o el C.D. Andratx no puede participar en competición. Hay que volver al fútbol de antaño, aquel que era por afición y que hacía afición, subiendo desde

la base y llegando hasta donde se pueda ganar con las propias fuerzas y no por la fuerza del dinero cargando con unas alforjas nada apropiadas para nuestro club y conste que esta opinión también es aplicable al noventa por ciento de clubs de la Isla pero que cada cual apegue con su fardo.

Demos tiempo al tiempo y esperemos que haya prudencia y compostura en la próxima temporada que todos intentemos poner algo de nuestra parte procurando que nuestro club esté a la altura que se merece.

XIU - XIU

Mucha movida en el Andratx y con dos listas: la oficial y la otra claro que Gabriel Enseñat se presentaba con la única intención de que el club no desapareciera y por ello al haber otra candidatura ha optado por la retirada. Aplaudimos el gesto noble y honroso de Gabriel.

*****

Parece ser que el nuevo entrenador local será el joven pero veterano gran entrenador andritxol José Borrás, seguro que las ganas y la ilusión le salen por los poros. Sinceramente creemos que es el entrenador idóneo para dar un nuevo aire al primer equipo

*****

También se rumorea que habrá una nueva planificación del fútbol base. Aunque continúen muchos de los actuales entrenadores puede que reaparezcan otros que son viejos conocidos, y hasta puede que se forme un equipo de benjamines.

*****

Por ideas creemos que no se va a perder pero hay que hacer una aclaración desde un comienzo, aclaración que debe servir de aviso: No es trabajo de unos días, hay que saber tener paciencia y saber aportar ilusión, coraje y afición. Jofre.

Si Déu ho vol dia 25 de setembre a Roma serà beatificat Fra Junípero Serra. Avui en homenatge seu publicam aquestes dues fotografies on hi ha un andritxol que vestí el seu mateix hàbit. Fra Baltasar Moner Briel. Essent mariner, en una tempesta decidí fer-se frare l'leg però els superiors el feren ordenar sacerdot. Treballà a Amèrica Central, fou confessor del president de l'Ecuador, Garcia Moreno, traslladat a Cadis hi visqué quasi 30 anys essent varies vegades Guardià (superior) del convent. Morí als 76 anys i 50 de franciscà El seu funeral fou molt concorregut, una verdadera manifestació del dol. Morí l'any 1920

